

להמריכו את הלב

ג'תון נ"ד • פרשת לך לך תשכ"ה

מאוצר שיחותיו ומכתביו של הגאון הצדיק רבי יעקב מאיר שעכטער שליט"א

ניצוצי חיזוק ואמונה

פני הברשה

פתגמי קדיש ומרגיטין טבין שנשמעו מפי הגה"צ מורי שליט"א בשעה של קורת רוח ובשבילי דארוחא

והאמין בה'

מורינו הגה"צ שליט"א דרש בפני תבורת הבחורים: עלינו נפלה חובת היום, שהרי אנו יודעים את האמת הברורה שנוצרו בעולם להמליכו ולייחדו! וכדי לפרסם את האמונה הקדושה בעולם! וע"כ עלינו למסור לילדינו - לדור החדש את יסודי הדת של האמונה הקדושה ש"אין עוד מלבדו" שהכל הוא מתנהג מבורא אחד, אותו צריך לעבוד ולו צריך לציית, וחוף מזה הרי הכל הבל הבלים ממש. הכל הוא זמני שמשמש עם חלק קטן ממנו כדי שנוכל לחיות, שנוכל להמשיך להתקיים. אבל יסוד היסודות ועיקר הכל הוא: קבלת התורה שקבלנו ממושה מסיני, שאנחנו היינו שם, כל נשמות ישראל היו שם וקבלנו את התורה בנעשה ונשמע, ועלינו נפלה חובת היום לעשות את התיקון האחרון, להחזיק מעמד מאוד חזק, לא להיכנע ליצר הרע שרוצה דוקא בסוף הימים לעקור את האמת רחמנא ליצלו.

וגם עלינו להעביר לתלמידינו ולחברינו ולילדינו את יסודי הדת האמיתיים שה' הוא האלקים אין עוד מלבדו ונתת לנו תורה אמת וחי עולם נטע בתוכנו, ושבעור זה ירדנו לעולם ולא לשום דבר אחר, בלי שום ספק כלל.

(ליל ד' שלח תשפ"ד לפ"ק)

מלכותא דבית דוד

מורינו הגה"צ שליט"א אמר: פעם אמרתי לאחד, אם אתה רוצה לראות איך שיהודי מאמין לה' ובתורתו שלפני שלושת אלפים שנה התחזק עצמו בהשי"ת, התבונן בתפילת דוד המלך בתהלים, אשר עבר עליו כל מיני צרות ויסורים והתחזק תמיד וברח לה' אלקיו. ועל דברי זוהר הק' (ח"ב דף קעה:) לא גלו ישראל מארצם עד שכפרו בקודשא בריך הוא, ובמלכותא דבית דוד, דכתיב (שמואל ב כ) אין לנו חלק בדוד, ולא נחלה בן ישי, איש לאהלו ישראל, וכי, ע"כ. מפרש הבעש"ט ז"ע והובא ע"ת פרשת לך לך (אות לא), כי ענין דוד המלך מרמז על השגחה פרטית, והיינו כי דרכו של דוד המלך היה לרוץ תמיד להשי"ת וכל מה שקרה לו קישר להשי"ת בעת שבא אליו יסורים התעורר בתשובה וחילה פניו קל, אף אם אשם את עצמו כי מחמת חטאיו בא לו יסורים הללו ע"כ התחנן והתפלל להשי"ת שימחול לו על חטאיו, ויסיר ממנו כל צרה וצוקה נגע ומחלה, ואם כלל ישראל היו נוהגין כן לא היו צריכין לגלות, כי בעת שחטאו והקבי"ה שלח להם איהו עונש של יסורים לעוררם לתשובה, ואם היו נתעוררים אז מזה והיו שבים להשי"ת בתשובה שלימה, ומחמת שהתרחקו ממידה זו היינו להתבונן שהכל בהשגחה פרטית מחמת זה גלו. ע"כ.

(שבי"ק ויצא תשע"ד לפ"ק)

'אין ירידה אחריו...'

אל תחטוף את קולמוסך...

רביה"ק אכן ציוה על מוהרנ"ת לאמר: "אזואו דו שרייבט וועגן אמונה, וועגן התחזקות, זאלסטו נישט קארגן דיין פען", כל מקום שאתה כותב מאמונה והתחזקות אל תחטוף בקולמוסך! אלא שפוך דיו הרבה על כך! כי רביה"ק ידע היטב כמה אנו צריכים לטללי תחי וחזוק בענין זה! זהו כל הגאולה! הגאולה השלימה תבוא רק כך! זהו כל היהדות!

והרי אין לשער כלל במוחינו כל מה שעבר על כלל ישראל מעת אשר הלכו בגולה, ורק מפני החיזוק החזק בליבות בני שיראל ובטבעו בדמם, רק בגלל זה נשארנו יהודים!

ורק בגלל זה ואודות לכך נישאר יהודים לעלמי עדי! רק בזכות וכוח ההתחזקות נזכה להשלים את התכלית הנצחית לתקן עולם במלכות השי"ת! רק בכוח ההתחזקות!

וכל מה שעובר על האדם הוא בגלל שכל אחד הוא עולם ומלואו, ועל כל זה קיבל מוהרנ"ת מרביה"ק דיבורי התחזקות נפלאים מה שכל אחד מוצא את עצמו בהם חיזוק להחזיק מעמד!

בפר תהלים - ברוח הקודש גבוה

בספה"ק 'ליקוטי הלכות' הלכות ערלה (הלכה ד' אות ט"ז) מדבר מוהרנ"ת מענין יום הושענא רבא, מענין דוד המלך ע"ה ומגודל הענין של אמירת תהלים, שלכל זה הרי יש שייכות אחד, דוד מלך ישראל עם הושענא רבא וספר תהלים.

והאמת שבליקוטי מוהר"ן כבר כתב רביה"ק (תנינא סימן ע"ג) שספר התהלים נאמר על ידי דוד

המלך "ברוח הקודש גבוה מאוד", רוח הקודש! ואכן מובא שכמו שמושה רבינו ע"ה נקרא 'אב הנביאים', כך נקרא דוד המלך 'אב לבעלי רוח הקודש'! (ראה זוהר הרקיע פרשת בא דף ל"ט, הגהות מהר"י על הזוהר משם מורו ורבו האריז"ל), "רוח הקודש גבוה מאוד!" רוח הקודש הרי הוא דבר שהוא בלתי גבול ובלי סוף! וא"כ כל מה שאמר בספר תהלים שייך לכל אחד ואחד מישראל עד סוף כל הדורות!

כל אחד מוצא את עצמו שם

רביה"ק אומר שם שאמירת תהלים צריך לראות שכל אחד ימצא את עצמו בתוך מזמורי התהלים, כי מה שכל אחד מתרגם את המעברים שעבר על דוד המלך ע"ה על עצמו - על המעברים ברחניות ובגמשיות, על היצר הרע וחיילותיו, זהו אכן הפשט האמיתי שדוד המלך התכוון ליהודי זה, ומה שעובר על השני ומוצא את עצמו בו, זהו מה שכיוון דוד המלך עליו, וכן כולם.

אפילו האדם שהוא רשע הגדול ביותר הבעל עבירה הגדול ביותר, אף הוא יכול למצוא את עצמו ואת ליבו בספר התהלים!

ורביה"ק מדבר שם מענין השערים שנפתחים לכל אחד על ידי אמירת התהלים, לכל אחד במקום שהוא, על כל זה, מוהרנ"ת הבין עוד יותר בעומק, כי רביה"ק הרי אמר שישנם "ידיים ביים החכמה" מה שהצדיק אומר ומגלה והתלמידים המדובקים בו מרגישים עליו ועל הרמזים שלו אף מה שלא אמר בפירוש.

אפילו לגרוע ביותר שאין גרוע אחריו

ואכן גם כאן אומר מוהרנ"ת לשון נורא על פי המשך בעמוד ב

מכתבי הגה"צ מורינו שליט"א
לאור הזמן והפרשה

גיאות וכנייה

בי"ה יום ג' לסדר ראה וגו' את הברכה אשר
תשמעון תש"ל ירושלים ציה"ק ת"ו בבי"א.

ובענין הבלבולים שלך, זה רק פסולת ושמרי
המוחין. רבינו מדבר מזה שיחות הר"ן (אות נ"א
בסופו), שצריכים לזה סיעתא דשמיא או יגיעות
רבות, או שניהם יחד. עכ"פ תדע שזה מהסטרטא
אחרא, ואינן אלא קליפות, ותזרוק אותם, ואל
תחפש שלימות.

כי אפשר לילוד אשה להתקרב להשי"ת כי
אם שמוקדם היו לו פניות וגיאות (כי הם באים
בהכרח משמרי המוח כנ"ל) ואעפ"כ יעבוד
אז את בוראו. ומה שהקליפות, שהם הפניות
והגיאות, מבלבלים אותו, אין זה ענינו, אלא
הוא יעשה את שלו, וממילא הטוב ישאר והרע
יתבטל. ושלימות תחפש בעת ההתבודדות, ואז,
גי' במידה ובהדרגה, תעשה מחאה ותשיח לבך
לפני השי"ת על כל זה. ודייקא עייז יוכלים
להתקרב להשי"ת.

רק לא להטעות את עצמו, אלא לדעת האמת
שיש לי גיאות ופניות. ואעפ"כ אני צריך להיות
בשמחה, כי כן מוכרח להיות, ואי אפשר לגשת
אל הקדושה בלי המעבר הזה. והעיקר לדעת
שזה דבר פסול אבל אין זה פוסל את התורה
והמצוות! כי השי"ת יודע פנימיות נשמת איש
הישראלי.

מרבי צדוק מלובלין ראיתי (עי' פרי צדיק
לפסח סוף אות כ"ט), שזה מה שהאדם ניצל
מכמה עבירות בכלל הגיאות שבו, זהו החלק
הטוב שברע.

מהבעש"ט הק' מובא, שבתחילה אין צריך
לעסוק בעבודת ה' בצנעה, ולא להסתכל על
הפניות שנופלים עליו, כי אם אחר זמן. כי אם
יתחיל תיכף להסתתר יהיה זה בבחי' 'מתוך שלא
לשמה בא לשמה... והבן כל דבר לפי הענין.

ומהתולדות מובא, שלעסוק בעבודת ה' עם
פניות וגיאות, זה בחי' "מטהר טמאים ומטמא
טהורים" (פיט לפרשת פרה), כלומר, לאנשים
פשוטים זה מטהר, ולאנשים קדושים וצדיקים
זה מטמא.

לכן אין ליפול מה שרואים בספרים הקדושים
גודל הפגם של פניות, כי הם דבר מעצמם
ומדריגתם, ואנו צריכים רק לדעת את כל זה
אין שצריכים לעבוד את בוראנו, וכן על מה
לצעוק להשי"ת, אבל אין ליפול מזה כלל. ויש
לזרוק את השטותים שרוצים לעשות את האדם
בעל מדריגה בפעם אחת שהם דברים שצריכים
לעמול עליהם כל הימים, לומר הרבה תהלים
וליקוטי תפילות ושיחה בינו לבין קונו.

יעקב מאיר שכטער

בזה בקיאות גדולה, מאז והלאה היה לי דרשות חז"ל
נאים ביותר בכל הדרשות שאמרת. בכל ענין בליקוטי
מוהר"ן היו לי דיבורים מחז"ל צו צושטעלן.

ספר 'עין יעקב' הוא ספר שצריך ללמוד אותו,
ולא צריך להתבייש. מתי שיש זמן מיותר, ילמד עוד
שטיקל מאגדות חז"ל, אלו הם דברי מוסר של רבותינו
התנאים והאמוראים, זה מרפא את הנשמה ואת הגוף
בלי שום ספק, ובה תכנס לעולם התורה בקלות. חזק
ואמץ.

שאלה: אני נחשב בין החילושי כח בין הלומדים,
והמציאות מייאש אותי מאד?

תשובה: טוב שתעשה קביעות שיעורים באגדות
חז"ל, הגמרות שאפשר להבין בקלות מבלי להתאמץ
מדי הרבה, בכל עת שיש לך זמן בלי בושה.

הקב"ה עזר לי, היה לי זמן שלא יכולתי ללמוד
גמרא עם תוספות, למדתי כל ספר 'עין יעקב' וקבלתי

מעשיות ועבודות נחתימות מאוצרו של
מורינו הגה"צ שליט"א מסודר על פי נושאים

פניני הסיכור

עבודת ההתחדשות

מוהרנ"ת העיד על רבינו הק' שתמיד היה
בהתחדשות וברעננות - הגם שהיה מרבה בצומות
ובתעניות משבת לשבת, וכן מיעט מאד בשינה
וכל כך התייגע ועמל בעבודות קשות השבורות
את הגוף - אך שום דבר לא מיעט את התחדשותו
ורעננותו, וכשהיה מדבר עם רבינו בתורה או בעבודת
ה' היה נראה למוהרנ"ת כאילו עכשיו ממש למד
זאת, הדברים היו מאירים ושמחים ומונחים לנגד
ענינו בחיות כזאת שאי אפשר לתאר אותה, והוא
מחמת מידת ההתחדשות שהפליג רבינו מאד מאד
במעלתה.

שמעתי שהחתם סופר ז"ע היה עובד את השי"ת
תמיד בהתחדשות וברעננות, וסיפרו עליו שכאשר
היה עובר על הסדרא שנים מקרא אחד תרגום
בפרשת הנשיאים, שקרבנותיהם חוזרים על עצמם
בדיוק נמרץ י"ב פעמים, אעפ"כ היה אומר את כל
אחד ואחד בהתחדשות ובהתפעלות שנים עשר
פעמים, אצל כל נשיא ונשיא מחדש כאילו הוא היה
היחיד בהקרבת קרבנות אלא למזבח ולמשכן ה'.

המשך מעמוד א'

ידי אמירת תהלים!

זכרוני שאמרתי פעם לאחד את לשונו של מוהרנ"ת,
אזי הוא של אותי שוב ושוב היכן מובא לשון זה "עד
הירידה התחוננה שאין ירידה אחריו" - איני זוכר אם על
המקום הוא שאל אותי זאת או שהוא פנה אלי במיוחד
לשאול היכן מוזכר לשון זה - ובזה ראיתי איך הבעל דבר
מנסה בכל כוחו להכות ולהפיל את האדם בכל מיני יאוש
שהוא במצב של ירידה "שאין ירידה תחתיו", הוא מפיל את
האדם לייאוש נורא כזה עד שהאדם כדי להתחזק מוכרח
להגיע ללשון כזה, שהחזוק הוא אף לאדם שפול לירידה
שאין ירידה תחתיו.

וראים בחוש איך שבענין הגאווה מסכים הבעל דבר
שאדם יריגש בעצמו את "מעלתו הרמה" עד שאין לו
פירכא, אך כאשר הוא בא לעבודת השי"ת אזי הוא מפיל
אואתו בכל מיני יאוש שהוא כל כך ירוד במדרגתו עד
שאין לו פירכא...

דברי רביה"ק הנ"ל, "שאפילו האדם שהוא רשע הגדול
ביותר, הבעל עבירה הגדול ביותר, אף הוא יכול למצוא
את עצמו ואת ליבו בספר התהלים!", כי תהלים כלול מכל
הדורות! כל הדורות! והפטש הוא שכל אחד באשר הוא
ובאיזה דור שרק יהיה, מריש כל דרגין ועד סוף כל דרגין,
עד הירידה התחוננה שאין ירידה אחריה, הכל ממש כלול
בספר תהלים!

וזהו אכן המכוון במאמר הכתוב (תהלים קב, יט) תַּפְתָּב
זאת לדור אַחְרָיו, שספר תהלים נכתב אף לדור האחרון!
וכאשר שוקדים עליו יכולים לעורר ישועות לעמלה מדרך
הטבע בגשמיות וברחניות, למעלה מדרך הטבע!

ישועות למעלה מדרך הטבע!

בדרך כלל נמצאים אנשים עם מיצרים שנדמה להם
שעל פי דרך הטבע אין מזור למכתו ואין תרופה למחלתו,
אך השי"ת הרי הוא כל יכול, והישועה מתעוררת אכן על

ידיעה החשובה ביותר בחיינו עלי אדמות - שכל
יום אנו עוברים חלק מהדרך שנקצבה לנו.

ניצוץ
אחד

ניצוץ קודש ממאמרי ומכתבי הגה"צ מורינו שליט"א

